

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα 11 Δεκεμβρίου 2023

Την ανάγκη να εξελιχθεί και να αξιοποιηθεί και σε άλλα πεδία η τεχνολογία και η γνώση που προήλθε από το «**πρότυπο πληροφορικό σύστημα και μεθοδολογία για την ολιστική διαχείριση, ανάλυση και διάχυση των ψηφιακών δεδομένων της πολιτιστικής κληρονομιάς με υπόδειγμα εφαρμογής το έργο αποκατάστασης του Ιερού Κουβουκλίου του Παναγίου Τάφου**» με το ακρωνύμιο **RESPECT**, επισήμαναν οι εξέχοντες ομιλητές της εκδήλωσης που πραγματοποιήθηκε στο ΤΕΕ.

Σε μήνυμά του στην εκδήλωση, ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός εξέφρασε την ένθερμη στήριξη του Επιμελητηρίου στην αξιοποίηση από τον τεχνικό κόσμο της τεχνολογίας που φέρει η πρότυπη πλατφόρμα προκειμένου «να αποτελέσει μία βάση που θα εμπλουτιστεί με εφαρμογές στο σύνολο των μελετών και των έργων τόσο στην προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς όσο και στην αειφόρο διατήρηση των υποδομών».

Από την πλευρά του ο Καθ. Ευάγγελος Σαπουντζάκης, Μέλος Συμβουλίου Διοίκησης ΕΜΠ τόνισε ότι «η διάχυση της τεχνογνωσίας μας επιτρέπει να πούμε ότι σήμερα υπάρχει ένα ψηφιακό υπόβαθρο για να εφαρμοστεί γενικότερα στα μνημεία. Το ΕΜΠ έχει επενδύσει και θα συνεχίσει να επενδύει στην καινοτομία και στην προώθηση των σύγχρονων τεχνολογικών τάσεων».

Ο Καθ. Εμμανουήλ Βαρβαρίγος, Αντιπρύτανης ΕΜΠ Έρευνας και Δια Βίου Εκπαίδευσης έκανε λόγο για μία σημαντική προσπάθεια «γιατί ασχολήθηκε με θέματα οικουμενικά, πολιτιστικής κληρονομιάς και έληξε επιτυχώς με τη δημιουργία πλατφόρμας που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε παρόμοια έργα στο μέλλον» και τόνισε ότι το ΕΜΠ θα συνεχίσει να συμβάλει στην πορεία αυτή.

Επιστημονική πρωτοπορία για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς

Στη συνέχεια η Ομότ. Καθ. ΕΜΠ Αντωνία Μοροπούλου, Επιστ. Υπεύθυνη RESPECT, παρουσίασε εκτενώς το έργο που συντελέστηκε, εστιάζοντας στον πρωτοποριακό του χαρακτήρα και τις δυνατότητες περαιτέρω αξιοποίησης.

Αναφερόμενη στις βασικές προτεραιότητες του έργου σημείωσε ότι «μας δόθηκε η δυνατότητα να κάνουμε διαχείριση πολυδιάστατων δεδομένων, αναζήτηση και επιλογή δεδομένων και μεταδεδομένων, τρισδιάστατη πλοήγηση» και πρόσθεσε ότι η προοπτική είναι να υπάρξει και οπτικοποίηση με τρισδιάστατη αποτύπωση δεδομένων και αποτελεσμάτων ανάλυσης για την αποτίμηση κίνδυνου και των επεμβάσεων.

Μάλιστα, η κ. Μοροπούλου μετέφερε τη διαβεβαίωση του Υφυπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης Κωνσταντίνου Κυρανάκη ο οποίος για λόγους κοινοβουλευτικού έργου δεν μπόρεσε να παραβρεθεί, ότι το Υπουργείο έχει την πρόθεση να προσφέρει στήριξη σε αυτή την προσπάθεια.

Περαιτέρω, η κ. Μοροπούλου σημείωσε ότι η «η αξιοποίηση της πλατφόρμας αποτελεί θέμα συζήτησης και προοπτικής» και πρόσθεσε ότι «το ζήτημα που απασχολεί πλέον είναι πώς μπορούμε να επεκτείνουμε αυτή την εμπειρία σε άλλα, συναφή έργα».

Σύμφωνα με την ίδια «στις Βρυξέλλες συνομολογήθηκε η δημιουργία του Κέντρου Ικανοτήτων για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς με την οποία μπορούμε, ως Εθνικό Δίκτυο, να συνδεθούμε και να εισφέρουμε και στην Ευρώπη, καθώς μέχρι σήμερα η συζήτηση δεν έχει όλα αυτά τα διεπιστημονικά περιεχόμενα που διαθέτει η πλατφόρμα του προγράμματος RESPECT». «Συνεπώς ανοίγουμε ένα θέμα και θα διεκδικήσουμε έναν πρωτοποριακό ρόλο» πρόσθεσε.

Εθνική και Ευρωπαϊκή Συνεργασία για μεγάλα δεδομένα, μοντελοποίηση πληροφοριών, γεωπληροφορία

Ο Επ. Καθηγητής Ανδρέας Μενύχτας, εκπροσωπώντας και τον Καθ. Δημοσθένη Κυριαζή, Αντιπρύτανη Έρευνας και Δια Βίου Μάθησης ΠαΠει, Εταίρο RESPECT, παρουσίασε την τεχνική υλοποίηση του έργου αναφέροντας μεταξύ άλλων ότι «στις βασικές λειτουργίες της πλατφόρμας είναι: δεδομένα έργων σε όλες τις φάσεις της ζωής του, τρισδιάστατη πλοήγηση, γεωαναφερόμενη αποθήκευση και ανάκτηση δεδομένων, μοντελοποίηση πολυδιάστατων δεδομένων». Στα οφέλη συγκαταλέγονται η αυτοματοποίηση και η ενίσχυση των αποφάσεων, η επιστημονική συνεργασία και διεπιστημονική γνώση.

Στη συνέχεια η Δρ. Αμαλία Ανδρουλιδάκη, Γενική Διευθύντρια Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων Υπουργείου Πολιτισμού υπογράμμισε την πρωτοπορία της πλατφόρμας RESPECT και τη δυνατότητα αξιοποίησης και από άλλους φορείς. Αναφέρθηκε στο αρχείο αναστήλωσης που «έχει δημοσιοποιηθεί και χρησιμοποιείται αλλά είναι σχεδόν κενό καθώς λείπει μία πλατφόρμα όπως του RESPECT». Ζήτησε μάλιστα να συζητηθεί σύμφωνο συνεργασίας για τον εμπλουτισμό της με τα δεδομένα των αναστηλώσεων ώστε τα στοιχεία που υπάρχουν να αξιοποιούνται. Επιπλέον, όπως τόνισε «η εμπειρία που έχει αποκτηθεί από τις αναστηλώσεις που έχουν γίνει δεν μπορεί να αποτιμηθεί».

Η κ. Ανδρουλιδάκη ανέφερε επίσης ότι συμμετέχει στην ομάδα των έξι εμπειρογνομόνων της Ευρώπης που προτείνουν τους κανόνες και τις

προδιαγραφές για τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης στην πολιτιστική κληρονομιά και στο πλαίσιο αυτό τέθηκε η παράμετρος να υπάρχει ανθρώπινη παρέμβαση σε κάθε στάδιο. Κλείνοντας την τοποθέτησή της, επισήμανε την έννοια του μνημείου ως κάτι που ανακαλεί η μνήμη μας, προσθέτοντας ότι η τεχνητή νοημοσύνη θα μπορούσε να το κάνει αυτό.

Ο κ. Αντώνης Κοτσώνης, Γενικός Διευθυντής Υδραυλικών, Λιμενικών και Κτηριακών Υποδομών Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, δεν παραβρέθηκε στην εκδήλωση, μετεφέρθηκε ωστόσο από την Προεδρεύουσα μήνυμα του, ότι έχει την πεποίθηση πως αυτό το Εθνικό Δίκτυο θα πρέπει να επεκταθεί και στην αειφόρο διατήρηση των Υποδομών.

Η Ελένη Τσανάκα (MSc), Προϊσταμένη Β2, ΕΥΔΕ-ΕΚ της ΓΓΕΚ, που ασχολείται με την παρακολούθηση υλοποίησης έργων ΤΠΕ – ΤΠΔ ανέφερε ότι στο πλαίσιο του «Ερευνώ, Δημιουργώ, Καινοτομώ» έχουν ενταχθεί 1.123 συνεταιρικά έργα με προϋπολογισμό 602,5 εκατ. ευρώ. Χαρακτήρισε το έργο RESPECT επιτυχημένο έργο που «θα προτείνει πρότυπο λογισμικό πλαίσιο και αυτό θα διευκολύνει την αξιοποίηση των δεδομένων και θα βοηθήσει τους διαχειριστές πολιτιστικής κληρονομιάς στη λήψη αποφάσεων».

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχαν οι τοποθετήσεις των προσκεκλημένων από άλλες χώρες. Ο Καθηγητής Roberto Di Giulio – Scientific Coordinator του INCEPTION μέλος του Προεδρείου του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ικανοτήτων για την Πολιτιστική Κληρονομιά 4CH, επιβεβαίωσε ότι θα παρέχει κάθε στήριξη σε τέτοιες πρωτοβουλίες και υπογράμμισε τη σημασία της πλατφόρμας του προγράμματος RESPECT στη λειτουργία του Εθνικού Δικτύου της Ελλάδας και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ικανοτήτων για την Πολιτιστική Κληρονομιά 4CH,

Στη συνέχεια εκπροσωπώντας την Rehana Schwinninger – Ladak – Head of Unit «Interactive Technologies, Digital for Culture and Education» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κ. Κατερίνα Μουτογιάννη μίλησε για τα επόμενα βήματα του Ευρωπαϊκού Κέντρου και εξέφρασε την ελπίδα να γίνει το Εθνικό Δίκτυο στην Ελλάδα που θα συνδράμει στην συνεργασία περισσότερων φορέων στην χώρα. Υπογράμμισε μάλιστα ότι το πρότυπο έργο του Παναγιού Τάφου και σήμερα πλέον και η πλατφόρμα Respect, αποτελούν από την πρώτη στιγμή έμπνευση στην ευρωπαϊκή προσπάθεια.

Ακολούθως τοποθετήθηκαν οι Κοσμήτορες του ΕΜΠ, με τον Καθ. Πάρι Παντουβάκη, Κοσμήτορα Σχολής Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ, να κάνει λόγο για ένα πρωτοποριακό πρόγραμμα, προσφέρει πάρα πολλά σε μία ευαίσθητη περιοχή την πολιτιστική κληρονομιά και τον Καθ. Παναγιώτη Τσανάκα, Κοσμήτορα Σχολής Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών ΕΜΠ να τονίζει ότι «η Ελλάδα έχει πλεονέκτημα στην πολιτιστική κληρονομιά και πρέπει να το πολλαπλασιάσουμε χρησιμοποιώντας τέτοιες τεχνολογίες».

Αντίστοιχα, ο Καθ. Γιώργος Πανταζής, εκ μέρους του Κοσμήτορα Σχολής Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών – Μηχανικών Γεωπληροφορικής ΕΜΠ, Καθ. Χαράλαμπου Ιωαννίδη, έκανε ιδιαίτερη αναφορά στην συμμετοχή των επόμενων γενιών συναδέλφων είτε σε προπτυχιακό είτε σε μεταπτυχιακό επίπεδο, επισημαίνοντας την ανάγκη περαιτέρω αξιοποίησης του προγράμματος.

Η Αν. Καθ. Έλενα Κωνσταντινίδου, εκ μέρους της Κοσμήτορος Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ, Καθ. Ειρήνης Κλαμπατσέα, σημείωσε ότι

είναι κρίσιμη η ανάγκη της διατήρησης και ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς και σε αυτό οι ψηφιακές τεχνολογίες παίζουν σημαντικό ρόλο, ενώ ο Επ. Καθ. Κυριάκος Λαμπρόπουλος, εκ μέρους της Κοσμήτορος Σχολής Χημικών Μηχανικών ΕΜΠ, Καθ. Γ. Κακάλη, ανέφερε χαρακτηριστικά ότι με το RESPECT «έσπασαν τα στεγανά καθώς υπήρξε αγαστή συνεργασία ανάμεσα στους επιστημονικούς κλάδους». Ο Καθ. Σταύρος Κουρκουλής, τ. Κοσμήτορας Σχολής Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών, Μέλος Συμβουλίου Διοίκησης ΕΜΠ, σημείωσε ότι «όταν τελειώσει η διαδικασία αναστήλωσης χρειάζεται παρακολούθηση» και υπογράμμισε την ανάγκη προτυποποίησης του ελέγχου με μη – καταστροφικές μεθόδους, ενώ ανέγνωσε και το μήνυμα του κοσμήτορα της ΣΕΜΦΕ Καθ. Ιωάννη Ράπτη.

Διεπιστημονική προσέγγιση, δυνατότητες περαιτέρω αξιοποίησης

Στις τοποθετήσεις τους οι εκπρόσωποι Επιστημονικών Συλλόγων ήταν ιδιαίτερα επαινετικοί για την αξία της πλατφόρμας με τον κ. Γιώργο Μαδεμοχωρήτη, Αντιπρόεδρο Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών - Πανελλήνιας Ένωσης Αρχιτεκτόνων να κάνει λόγο για «επίτευγμα διεπιστημονικής συνεργασίας» και τον Αντιπρόεδρο του ΣΠΜΕ κ. Πάρι Χαρλαύτη να το χαρακτηρίζει «εξαιρετικό εργαλείο για τους συναδέλφους», ενώ η κ. Άννα Γιαννιού, εκπρόσωπος Συλλόγου Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, υπογράμμισε ότι πρόκειται για μία «ολοκληρωμένη πλατφόρμα, ένα εργαλείο που θα μπορούσε να αποτελέσει σύμμαχο και στη λήψη αποφάσεων και στα χωροταξικά» καθώς όπως εξήγησε αποτελεί χρήσιμη γνώση για την σύνταξη πολεοδομικών σχεδίων η πρόσβαση σε δεδομένα πολιτιστικής κληρονομιάς. Από την πλευρά του ο κ. Αθανάσιος Κατσούρας, Πρόεδρος Πανελληνίου Συλλόγου Μηχανικών Επιστήμης Υλικών, αναφέρθηκε και στο Παρατηρητήριο Βιοασφάλειας καθώς όπως είπε η κλιματική αλλαγή έχει επηρεάσει πολλά έργα που είναι και καινούρια και παλαιότερα. Ο κ. Βασίλειος Σπυράκης, Μέλος ΔΣ Πανελληνίου Συλλόγου Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών τόνισε τη σημασία του RESPECT και πρότεινε τη δημιουργία φορέα με συμμετοχή όλων των επιστημονικών συλλόγων, ενώ ο κ. Ευάγγελος Κασσελάς, Εκπρόσωπος Πανελλήνιας Ένωσης Διπλωματούχων Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, σημείωσε ότι «η εφαρμογή νέων τεχνολογιών ανοίγει νέες θέσεις εργασίας και συμβάλλει στην πληρέστερη ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς». Ο κ. Ανδρέας Γερακάκης, Πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Ανωτάτων Τεχνικών Εταιρειών, απουσίαζε από την εκδήλωση, ωστόσο, ο Σύνδεσμος έχει στο παρελθόν εκδηλώσει ενδιαφέρον για το εγχείρημα.

Ακολούθως, τοποθετήθηκαν οι εκπρόσωποι Επιμελητών Επιστημονικών Επιτροπών Ειδικότητας ΤΕΕ. Ο κ. Χρήστος Γούναρης, Μέλος ΔΕ ΤΕΕ, Επιμελητής Επιστημονικής Επιτροπής Ειδικότητας Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών, υπογράμμισε ότι το RESPECT αποτελεί «ένα εξελιγμένο εργαλείο project management που θεωρώ ότι στην πορεία μπορεί να βοηθήσει και άλλους τομείς των τεχνικών έργων» και πρόσθεσε ότι «ως ΤΕΕ πρέπει να βοηθήσουμε το έργο και να εξελίξουμε την πλατφόρμα και για άλλου είδους έργα».

Στη συνέχεια, η κ. Βασιλική Αναγνωστοπούλου, Επιμελήτρια Επιστημονικής Επιτροπής Ειδικότητας Πολιτικών Μηχανικών αναφέρθηκε στην επιτακτική ανάγκη της διεπιστημονικής συνεργασίας και ανταλλαγής της πληροφορίας για την άριστη γνώση της παθολογίας του μνημείου, ενώ η Καθ. Ειρήνη Κορωνάκη, Επιμελήτρια Επιστημονικής Επιτροπής Ειδικότητας Μηχανολόγων Μηχανικών έκανε λόγο για ένα από τα πιο σημαντικά και εμβληματικά έργα παγκοσμίως και υπογράμμισε τη σημασία συνεργασίας των Μηχανολόγων. Σημειώνεται ότι η κ. Ευτυχία Αντωνίου, Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής Ειδικότητας Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Ανάπτυξης παρακολούθησε δια ζώσης, ο κ. Αντώνης Σαμιωτάκης, Επιμελητής Επιστημονικής Επιτροπής Ειδικότητας Μηχανικών Περιβάλλοντος παρακολούθησε με τηλεδιάσκεψη τη διαδικασία και υποστηρίζουν το εγχείρημα αλλά δεν πρόλαβαν να τοποθετηθούν.

Η Ομότ. Καθ. Μαρία Λοϊζίδου, Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής Ειδικότητας Χημικών Μηχανικών υπογράμμισε την σημασία του έργου ειδικά στην παρακολούθηση των έργων και των μνημείων. Ο Καθ. Άνθιμος Ξενίδης, Επιμελητής Επιστημονικής Επιτροπής Ειδικότητας Μηχανικών Μεταλλείων – Μεταλλουργών χαρακτήρισε το έργο εμβληματικό καθώς «αποκτήθηκε γνώση, δημιουργήθηκε μεθοδολογία και πρωτόκολλα». Ο Καθ. Χρήστος Μανόπουλος, Μέλος Μόνιμης Επιτροπής Παιδείας στάθηκε ιδιαίτερα στο ζήτημα της διεπιστημονικότητας.

Ο κ. Πάνος Κωνσταντόπουλος, υπεύθυνος του τμήματος στη Μονάδα Ψηφιακής Επιμέλειας (ΜΟΨΕ) του Ερευνητικού Κέντρου "Αθηνά" υπογράμμισε το γεγονός ότι το έργο έγινε από ελληνική ομάδα και η κ. Βάσω Δρίτσου του Ερευνητικού Κέντρου «Αθηνά» τόνισε τη σημασία διάχυσης της γνώσης. Υπογράμμισαν μάλιστα και οι δύο την ανάγκη περαιτέρω συνεργασίας στο πλαίσιο του Εθνικού Δικτύου.

Στο έργο RESPECT συμμετείχε και η ΩMEGA TECHNOLOGY με τον εκπρόσωπο της εταιρείας κ. Φάνη Αλεξανδρίδης να αναγνωρίζει ότι «τα αποτελέσματα του έργου ήταν εξαιρετικά, η τεχνογνωσία συμβάλλει καθοριστικά και στα άλλα προϊόντα που παράγουμε στον χώρο του πολιτισμού».

Κλείνοντας η κ. Μοροπούλου συνεκτιμώντας την δήλωση του κ. Στασινού ότι το ΤΕΕ ενισχύει, ενθαρρύνει και φιλοξενεί αυτό το Εθνικό Δίκτυο, σημείωσε ότι θα υπάρχουν επόμενα βήματα, όπως η επερχόμενη σύγκλησή του την άνοιξη, θα συμπεριληφθούν επιπλέον εργαλεία και θα διευρυνθεί αυτό που παρήχθη με το έργο του RESPECT. Και κάλεσε το Εθνικό Δίκτυο να συνδράμει την επιστημονική και οργανωτική επιτροπή του 4^{ου} συνεδρίου TMM-CH για τη Διεπιστημονική Πολυφασματική Μοντελοποίηση και Συνεργασία για τη Διατήρηση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς που θα πραγματοποιηθεί 7-9 Απριλίου 2025.

Μπορείτε να παρακολουθήσετε ολόκληρη την εκδήλωση του προγράμματος RESPECT στο youtube:

https://www.youtube.com/watch?v=AjYwzIChj_g

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Επένδυσης Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

